

DEZE KOESTERBUUR OOK BIJ JOU?

OP SCHOOL

Meten is weten. Het eerste wat je doet, is nagaan of er in jullie schoolomgeving watervleermuizen wonen of jagen. In het wilde weg nestenkasten ophangen heeft geen zin.

Doe dus eerst een buurtonderzoek. Of raadpleeg www.waarnemingen.be. Zo weet je meteen of er watervleermuizen in de buurt zijn en vermijd je onnodige frustraties over nestkasten die onbewoond blijven.

Geef de watervleermuis meer nestmogelijkheden:

- 1 Richt een bunker, ijskelder of ander bouwsel in als winterverblijfplaats. > S116.3.
- 2 Beheer bestaande zomerverblijfplaatsen: behoud holle bomen. > H7.11.
- 3 Zorg voor een extra zomerverblijfplaats: voorzie toekomstbomen. > S116.2.
- 4 Zorg voor een extra zomerverblijfplaats: plaats een nestkast. > S116.5.
- 5 Richt bestaande vijvers vleermuisvriendelijk in: voorzie een plas- en drasberm. > H1.7. - H1.9.
- 6 Richt bestaande vijvers vleermuisvriendelijk in: voorzie een gevarieerde en grillige oeverstructuur. > S116.1.
- 7 Maai oevers en bermen van vijvers gefaseerd. > H1.15.
- 8 Meer groen zorgt voor meer insecten. En die insecten zorgen op hun beurt voor meer vleermuizen. Hoogstamboomgaarden, maar ook houtkanten en bomenrijen zorgen voor een groter jachtgebied. Vergeet ook niet om de gebieden met elkaar te verbinden. > H10.7., H12.3. & Algemene fiche insecten

9 Gebruik geen insectenverdelgers, ga voor een ecologisch alternatief. Zo kan je bv. dankzij boerenwormkruid zowel mieren als muggen op een 100% natuurlijke manier uit jullie schoolmoestuin en schoolgebouwen bannen. Maar heb je toch insecten in de hagen. > Algemene fiche insecten

10 Zorg voor meer groen op je school. Meer groen zorgt voor meer insecten. En die insecten zorgen op hun beurt voor meer vogels en andere dieren. Zo valt er in je schoolomgeving heel wat te beleven. > Algemene fiche insecten

IN DE BUURT

Leer je koesterbuur kennen:

- 11 Ga bij valavond op stap met een vleermuiskenner en neem een batdetector mee. Zo kan je de vleermuizen herkennen. > Algemene fiche sensibiliseren
- 12 Ga op zoek naar een kraamkolonie in de buurt. En sensibiliseer de eigenaar. > H7.11. & S116.2.
- 13 Vleermuizen worden als belastend en onaangenaam gezien. Misschien kunnen jullie ouders en buurtbewoners van het tegendeel overtuigen op een vleermuisenavond? > Algemene fiche sensibiliseren

FEITEN OF FICTIE?

✓ EEN WARE LUCHTACROBAAT, MAAR GEEN VOGEL?

Vleermuizen zijn zoogdieren. Vliegende zoogdieren zonder typische vleugels, maar met speciale armen en handen. Zo kunnen ze heel gemakkelijk ter plaatse hangen zoals een helikopter, maar net zo goed pijlsnel wegschieten. Ideaal bij het jagen op insecten. Bovendien zijn vleermuizen betere vliegers dan vogels.

✓ GEEN BLINDE VINKEN

Ook al vliegen vleermuizen op het gehoor, toch zijn ze helemaal niet blind. Meer zelfs: ze hebben goed ontwikkelde ogen. Sommige soorten zoals de grootvleermuis vangen bij volle maan hun prooi op het zicht.

✓ ECHE ENERGIEVRETERS

Vleermuizen vliegen snel en roepen voortdurend. Het zijn echte energievreters. Om hun energie op peil te houden, eten ze insecten, heel veel insecten. Muggen, vliegen, nachtvlinders ... te veel om op te noemen. Per nacht vangen ze maar liefst tussen een vierde en de helft van hun eigen lichaamsgewicht!

✓ HELEMAAL ONDERSTEBOVEN

Foto's, cartoons en films zijn duidelijk: vleermuizen slapen ondersteboven. En voor sommige soorten klopt dat: die hangen in hun eentje of lekker dicht bij elkaar. Andere vleermuizen stoppen zich echter liever weg in gaten, spleten en kieren. Niet elke vleermuis hangt dus omgekeerd te slapen.

✓ 60 MILJOEN JAAR

Dat is de leeftijd van een fossiele vleermuis die in Duitsland werd gevonden. En wat bleek? Die vleermuis zag er net hetzelfde uit als de vleermuizen van nu. Helemaal: van kop tot teen, zelfs de binnenkant van de oren was hetzelfde gebouwd. Vleermuizen maakten toen ook al gebruik van een sonar als oriëntatiemiddel!

✓ 1.000

Die leeftijd is meteen een verklaring voor hun verscheidenheid: wereldwijd zijn er 1.000 soorten vleermuizen. Maar liefst 1 op 5 zoogdieren is dus een vleermuis.

✓ FOE? HOE?

Fu is Chinees en wil zowel 'geluk' als 'vleermuis' zeggen. Vleermuizen zijn er net als in Japan geluksbrengers.

✓ EEN FERVENT VERHUIZER

De watervleermuis verhuist in de zomer geregeld van boom naar boom: gemiddeld om de 3 dagen. De kraamkolonie, dat is de kolonie met vrouwtjes en hun jongen blijft enkele weken in hun zomerverblijfplaats.

✓ SCHUWE JAGER

Watervleermuizen zijn lichtschuw. Ze vliegen pas een half uur na zonsondergang - of zelfs later - uit. Een uur voor zonsopgang keren ze terug. Tussen de verblijfplaats en het jachtgebied hebben ze vaste vliegroutes. Ze jagen vaak maar 20 tot 50 cm boven het wateroppervlak (zowel stilstaand als stromend water), maar soms ook tot op 5 m hoogte rond bomen

✓ 28 JAAR

De gewone dwergvleermuis wordt gemiddeld 4,5 jaar. Sommige exemplaren kunnen echter 28 jaar worden!

✓ 2,3 GRAM

Zo veel weegt een watervleermuis bij geboorte: een echt lichtgewicht zou je denken. Maar in vergelijking met de gewone dwergvleermuis dubbel zo zwaar.

Relatief kleine, grijsbruine oren

Bruingrijs tot donker bronskleurige vacht op de rug

Roodbruine neus

Zilvergrijs met soms een bruinige tint op de buik

WATERVLEERMUIS

IDENTITEITSKAART CARTE D'IDENTITE PERSONALAUSWEIS IDENTITY CARD

Nederlandse naam Wetenschappelijke naam

Leefgebied

Klasse Voedsel

Vijanden

IN DE KLAS - ZOEK DE 8 VERSCHILLEN

Elk verschil telt slechts 1 keer

watervleermuis

gewone dwergvleermuis

- OPLOSSING:**
Uiterlijke kenmerken	1. Kleur ruyvacht	1. Kleur ruyvacht
	2. Kleur bukvacht	iets lichter
gewone dwergvleermuis	3. vorm snoet	spitse snuit
	4. kleur snoet	donkerbruin
	5. vorm oren	3-hoekig
Ander kenmerken	6. zomerverblijfplaats	in huizen
	7. jagen	door insecten van water te hakken
	8. roep	tsjup tsjup tsjup tsjup